

ARANYTOLL

EGYHÁZMEGYEI HELYESÍRÁSI VERSENY
JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ
2024. április 25.
5. osztály

1. Helyettesítsd az alábbi szavakat, kifejezéseket egy-egy olyan szóalakkal, amelyek csak az egyik mássalhangzó hosszúságában térnek el egymástól!

Pl. hegytető – az egyik érzékszervem = orom – orrom

ipari növény – alul: **len - lenn**

gyalogol – lábbeli alsó részével: **talpal - talppal**

cipőt javít – ösztökél: **sarkal - sarkall**

mellébeszél – növényekkel teli elkerített területtel: **kertel - kerttel**

mezőgazdaságban használt kézi vágóeszköz – pénztárgép: **kasza - kassza**

PONTSZÁM: 10

A helyesen leírt szavanként 1 pont adható.

2. Jelöld számozással (1. és 2.), hogy a szópárok tagjai közül melyik van az első és a 2. helyen a betűrendben!

áalom __2.__ - alom __1.__

kérek __2.__ - kerék __1.__

Pest-Buda __1.__ - Pest vármegye __2.__

kaszinó __1.__ - kassza __2.__

Kis Ella __1.__ - Kiss Elemér __2.__

PONTSZÁM: 10

3. Keresd a szólás, közmondás magyarázatát, jelentését!

I. Itatja az egereket.	A) szomorú
II. Fogához veri a garast.	B) sír
III. Ami a szívéen, az a száján.	C) idős
IV. Megette a kenyere javát.	D) őszinte
V. Nehéz a szíve.	E) zsugori
VI. Benőtt a feje lágya.	F) megkomolyodott

Párok: I.: ...**B**....., II.: ...**E**....., III.: ...**D**....., IV.: ...**C**....., V.: ...**A**....., VI.: ...**F**.....

PONTSZÁM: 6

4. Egészítsd ki a hiányos állandósult szókapcsolatokat a hiányzó szavakkal, szókapcsolatokkal, majd írd a megfelelő jelentés betűjelét a szókapcsolat mellé!

Kiegészítendő szókapcsolat	Jelentés
Nagy fába <u>vágta a fejszét.</u>	E
<u>Szöget</u> ütött a fejébe.	A
<u>Fülét</u> , farkát behúzza.	B
Arcára <u>fagy a mosoly.</u>	C
Fején <u>találta a szöget.</u>	D

- A) Kitalálta, sikerült megoldania.
- B) Fél.
- C) Megdöbben a rémülettől.
- D) Eszébe jutott.
- E) Nehéz, bonyolult dologba kezdett.

PONTSZÁM: 10

5. a.) Keresd az állatneveket! Ha a betűket helyes sorrendbe rakod, állatneveket kapsz. A megoldásokat írd a vonalra! Egy-egy szónál az összes betűt fel kell használnod!

nloanga: *angolna*

ekgesz: *keszeg*

kucsa: *csuka*

ahcsar: *harcsa*

ngtpszáir: *pisztráng*

b.) Mi a közös a megfejtésül kapott szavakban?

A megfejtésül kapott szavak különböző halfajták.

PONTSZÁM: 6

6. Melyik elválasztás helyes? Karikázd be a sorszámát!

1. <u>kis-asz-szony</u>	2. Eszt-er-gom	3. el-ő-ad
1. krum-pli-kro-kett	2. Vesz-prém	3. <u>Ka-zin-czy</u>
1. <u>Ko-dály-lyal</u>	2. tej-ért	3. mec-ha-ni-ka
1. ma-ha-rad-zsa	2. <u>bo-dza</u>	3. Rá-kóc-zi
1. <u>Ba-bi-tsé</u>	2. e-ser-nyő	3. tax-i-so-főr

PONTSZÁM: 5

7. Karikázd be a helyesen leírt szót a két lehetőség közül!

A) Mikor jösz/*jössz* játszani?

B) A bölcsődések *elől*/elől mentek.

C) Ne *higgyétek el*/hidjétek el egy szavát sem!

D) A mennyezetről/*mennyezetről* csöpögött a víz.

E) Haggy/*Hagyj* békén!

PONTSZÁM: 5

8. Pótold a hiányzó j vagy ly betűt az alábbi szó szerkezetekben!

gömbö_ ly _ű go_ ly _ó

ola_ j _os ká_ ly _ha

cseké_ ly _a_ j _ándék

i_ j _edős papagá_ j _

ro_ j _tos roko_ ly _a

sú_ ly _os zsámo_ ly _

re_ j _té_ ly _es kasté_ ly _

PONTSZÁM: 15

9. Lásd el a szavakat a megadott toldalékkal! Írd le a helyes alakot!

ez +ből: *ebből*

Madách + val: *Madáchcsal*

Ivett + vel: *Ivett-tel*

Szél + vel: *Széllal*

gally + val: *gallyal*

Papp + val: *Papp-pal*

Milyen mássalhangzótvény érvényesül a keletkezett szavakban? Írd a helyes válasz betűjelét a megadott helyre!

A szavakban a/az _____ **D** _____ törvénye érvényesül.

- A) összeolvadás
- B) zöngesség szerinti részleges hasonulás
- C) képzés helye szerinti részleges hasonulás
- D) írásban jelölt teljes hasonulás
- E) írásban jelöletlen teljes hasonulás

PONTSZÁM: 7

10. Villámkérdések:

A) A helyesen írt szavak kezdőbetűiből (az előfordulás sorrendjében) egy újabb szó olvasható össze. Mit jelenthet ez a szó?

pittypang, bakancs, alapítvány, órákor, röktön, kilogramm, ilyesztő

- (A) nyolclábú rovar (B) a kecske hímje (C) vallomás (D) kedveskedő dicséret
(E) kisebb hiba

B) Azokat a szavakat jelöld meg, amelyekből pontosan kettő j hiányzik!

- (A) elfojtja (B) vijjog (C) kijjebb (D) beljebb (E) fennhéjázó

C) Melyik szóban írhatunk valamelyik t helyett tt-t is?

- (A) büntet (B) tesztel (C) tetszik (D) törtet (E) áltat

PONTSZÁM: 18

Ennél a feladatnál a pontozás így alakul:

- A) Minden szó után 1 pont + D válasz jelölése 1 pont.
- B) Minden szó után 1 pont.
- C) Minden szó után 1 pont.

Összesen: 92 pont